

Н. О. Глухенька

Панко Федір Савович

ПАНКО Федір Савович (21. 02. 1924, с. Петриківка, нині смт Дніпровського р-ну Дніпропетровської обл. — 08. 10. 2007, там само) — майстер петриківського розпису і педагог. Батько [Віталія](#) та [Валентини](#) *Панків*. Заслужений майстер народної творчості України (1977). Орден «За заслуги» 3-го ступеня. Срібна медаль ВДНГ СРСР (1968), золота і 2 бронзові медалі. Диплом 1-го ступеня ВДНГ УРСР (1978). Член НСХУ (1958). Закінчив Петриківську школу декоративного малювання (викладач Т. Пата). Ініціатор створення та керівник цеху підлакового петриківського розпису в артлі «Вільна селянка» в Петриківці (1958); згодом, коли на його базі було організовано фабрику підлакового розпису «Дружба» Укрхудожпрому УРСР, працював там головним художником. Зусиллями П. 1958 відкрито петриківську філію Дніпропетровської дитячої художньої школи (нині Дніпро; 29 р. був викладачем). 1970 — організатор і художній керівник експериментального цеху петриківського розпису при Дніпропетровському художньо-виробничому комбінаті (нині Центр народного мистецтва «Петриківка»); 1990 домігся побудови нового сучасного будинку експериментального цеху в центрі селища. У творчості не обмежувався традиційними квітковими мотивами; створював власні орнаментальні мотиви та нові форми мальованого дерев'яного посуду (цукерниці, пудрениці, сільнички тощо); розвивав традиції народної картини, що широко побутувала в Придніпров'ї в 19 ст. Разом з учнями брав участь в оформленні українських секцій радянських павільйонів на зарубіжних виставках і ярмарках, виконував монументально-декоративні розписи, вітражі в Дніпропетровську, Києві, Запоріжжі. Використовував підлаковий розпис, розпис темперою без лаку, спеціальний лак для столового посуду. Учасник обласних, всеукраїнських, зарубіжних мистецьких виставок від 1946. Персональних — більше 20-ти. Окремі роботи

зберігаються в Дніпровському художньому та історичному музеях. Серед учнів — М. Кравець, Н. Турчин.

Фотоілюстрації

Основні твори

«Жоржини» (1958), «Квіти», «Майори з барвінком» (обидва — 1959), «Т. Шевченко» (1961), «Птахи з пташенятами» (1967), «Петриківська вишня» (1971), цикл «Легенда про петриківську вишню» (1972—82), «Дніпровський степ» (1975), «Лебедина вірність», «Білий танок» (обидва — 1976), «Птах та ягоди», «Кричать сови, спить діброва», «Сови» (усі — 1977), «Дума про Пату», «Козак Мамай» (обидва — 1980), «П'є журавка воду» (1983, 2004), «Калина» (1986), «П. Калнишевський» (1987), «Невтішні думи Калниша» (1988), «Вітер з гаєм розмовляє, шепче з осокою», «Стоїть вітряк», «Гомоніли всюди чепурухи-вишні» (усі — 1989), «Мій журавель» (1990), «О. Коваль» (1991), «Мій рушник» (1993), «Повій, вітре, на Україну», «“Світ ловив мене, та не впіймав...” Г. Сковорода» (обидва — 1994), «А я просто українка, україночка» (2001); скринька (1960); макет скриньки на коліщатах (1963); вази — «Яблуні» (1975), «Ожина» (1982), «Соняшники» (1984), «Пам'ять», «Літо» (обидві — 1985); набір «Соняшники» (1981); вазочки для олівців — «Ягідки», «Сині ягоди» (обидві — 1990); декоративні ложки (1990); писанки (1993).

Рекомендована література

1. Петриківка: Альбом репродукцій. Дн., 2001.

Бібліографічний опис:

Панко Федір Савович / Н. О. Глухенька // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-880956>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).